

**CONVENI EUROPEU
DEL PAISATGE**

Florència, 20,X.2000

Preàmbul

Els estats membres del Consell d'Europa, signataris del present Conveni,

Considerant que l'objectiu del Consell d'Europa és de realitzar una unió més estreta entre els seus membres, per tal de salvaguardar i de promoure els ideals i els principis que són el seu patrimoni comú, i que aquest objectiu es persegueix particularment mitjançant la conclusió d'acords en els àmbits econòmic i social;

Amb el desig d'arribar a un desenvolupament sostenible fonamentat en un equilibri harmònic entre les necessitats socials, l'economia i el medi ambient;

Constatant que el paisatge participa de manera important en l'interès general, en els plans cultural, ecològic, mediambiental i social i que constitueix un recurs favorable a l'activitat econòmica que si se'l protegeix, gestiona i ordena de la manera apropiada pot contribuir a la creació de llocs de treball;

Conscients que el paisatge concorre en l'elaboració de les cultures locals, que representa un component fonamental del patrimoni cultural i natural d'Europa i que contribueix a l'efusió dels éssers humans i a la consolidació de la identitat europea;

Reconeixent que el paisatge és a tot arreu un element important de la qualitat de vida de les poblacions: tant en els medis urbans com rurals, tant als territoris degradats com als de gran qualitat, tant als espais remarcables com als quotidians;

Veient que les evolucions tècniques de les produccions agrícola, silvícola, industrial i minera i les pràctiques en matèria d'ordenament del territori, urbanisme, transport, xarxes viàries, turisme i lleure, i, de manera més general, els canvis econòmics mundials continuen, en molts casos, accelerant la transformació dels paisatges;

Amb l'afany de respondre al desig del públic de gaudir de paisatges de qualitat i de tenir un paper actiu en la seva transformació;

Convençuts que el paisatge constitueix un element essencial del benestar individual i social i que la seva protecció, la gestió i l'ordenament impliquen drets i responsabilitats per a cadascun;

Tenint presents els textos jurídics existents al nivell internacional en els àmbits de la protecció i la gestió del patrimoni natural i cultural, de l'ordenament del territori, de l'autonomia local i de la cooperació transfronterera, especialment el Conveni relatiu a la conservació de la vida salvatge i del medi natural d'Europa (Berna, 19 de setembre de 1979), el Conveni per a la salvaguarda del patrimoni arquitectònic d'Europa (Granada, 3 d'octubre de 1985), el Conveni europeu per a la protecció del patrimoni arqueològic (revisat) (La Valette, 16 de gener de 1992), el Conveni marc europeu sobre la cooperació transfronterera de les col·lectivitats o administracions territorials (Madrid, 21 de maig de 1980) i els seus protocols addicionals, la Carta europea de l'autonomia local (Estrasburg, 15 d'octubre de 1985), el Conveni sobre la diversitat biològica (Rio, 5 de juny de 1992), el Conveni relatiu a la protecció del patrimoni mundial, cultural i

natural (París, 16 de novembre de 1972) i el Conveni sobre l'accés a la informació, la participació del públic al procés de presa de decisions i l'accés a la justícia en matèria de medi ambient (Aarhus, 25 de juny de 1998);

Reconeixent que la qualitat i la diversitat dels paisatges europeus constitueixen un recurs comú per a la protecció, la gestió i l'ordenament del qual cal cooperar;

Desitjant crear un instrument nou consagrat exclusivament a la protecció, la gestió i l'ordenament de tots els paisatges europeus,

Han convingut el següent:

CAPÍTOL I – DISPOSICIONS GENERALS

Article 1 – Definicions

Als efectes d'aquest Conveni:

- a “Paisatge” designa una part de territori tal com la percep la població, el caràcter de la qual resulta de l'acció de factors naturals i/o humans i de les seves interrelacions;
- b “Política del paisatge” designa la formulació que les administracions públiques competents fan dels principis generals, les estratègies i les orientacions que permeten l'adopció de mesures particulars destinades a la protecció, la gestió i l'ordenament del paisatge;
- c “Objectiu de qualitat paisatgística” designa la formulació que les administracions públiques competents fan, per a un paisatge concret, de les aspiracions de les poblacions pel que fa les característiques paisatgístiques del seu entorn;
- d “Protecció dels paisatges” comprèn les accions de conservació i de manteniment dels aspectes significatius o característics d'un paisatge, justificades pel seu valor patrimonial que emana de la seva configuració natural i/o de la intervenció humana;
- e “Gestió dels paisatges” comprèn les accions destinades, en una perspectiva de desenvolupament sostenible, a mantenir el paisatge per tal de guiar i harmonitzar les transformacions induïdes per les evolucions socials, econòmiques i mediambientals;
- f “Ordenament dels paisatges” comprèn les accions que tenen un caràcter prospectiu particularment afirmat destinades a la valoració, la restauració o la creació de paisatges.

Article 2 – Camp d'aplicació

Amb la reserva de les disposicions de l'article 15, el present Conveni s'aplica a tot el territori de les parts i s'adreça als espais naturals, rurals, urbans i periurbans. Inclou els espais terrestres, les aigües interiors i marítimes. Es refereix tant als paisatges que poden ser considerats remarcables com als paisatges quotidians i els paisatges degradats.

Article 3 – Objectius

El present Conveni té per objecte promoure la protecció, la gestió i l'ordenament dels paisatges, i organitzar la cooperació europea en aquest àmbit.

CAPÍTOL II – MESURES NACIONALS

Article 4 – Repartiment de les competències

Cada part aplica el present Conveni, particularment els seus articles 5 i 6, segons el repartiment de les competències que li és propi, de conformitat amb els seus principis constitucionals i la seva organització administrativa i en el respecte del principi de subsidiarietat, tenint en compte la Carta europea de l'autonomia local. Sense apartar-se de les disposicions d'aquest Conveni cada part l'aplica d'acord amb les seves polítiques pròpies.

Article 5 – Mesures generals

Cada part es compromet:

- a a reconèixer jurídicament el paisatge com a component essencial de l'entorn de les poblacions, expressió de la diversitat del seu patrimoni comú cultural i natural, i fonament de la seva identitat;
- b a definir i aplicar les polítiques del paisatge destinades a la protecció, la gestió i l'ordenament dels paisatges mitjançant l'adopció de les mesures particulars que es determinen a l'article 6;
- c a establir procediments de participació del públic, de les administracions locals i regionals i dels altres actors socials concernits per la concepció i la realització de les polítiques del paisatge esmentades a la lletra *b* anterior;
- d a integrar el paisatge en les polítiques d'ordenament del territori, d'urbanisme i en les polítiques cultural, mediambiental, agrícola, social i econòmica, com també en les altres polítiques que poden tenir un efecte directe o indirecte en el paisatge.

Article 6 – Mesures particulars

A *Sensibilització*

Cada part es compromet a augmentar la sensibilització de la societat civil, de les organitzacions privades i de les autoritats públiques en el valor dels paisatges, el seu paper i a seva transformació.

B Formació i educació

Cada part es compromet a promoure:

- a la formació d'especialistes en el coneixement dels paisatges i de la intervenció en aquests;
- b programes pluridisciplinaris de formació sobre la política, la protecció, la gestió i l'ordenament del paisatge, destinats als professionals del sector privat i públic i a les associacions interessades;
- c ensenyaments al nivell escolar i universitari que tractin, en les disciplines interessades, els valors vinculats al paisatge i les qüestions relatives a la seva protecció, gestió i ordenament.

C Identificació i qualificació

1 Mobilitzant els actors socials concernits de conformitat amb l'article 5.c i amb vista a un millor coneixement dels seus paisatges, cada part es compromet a:

- a
 - i identificar els seus propis paisatges, en el conjunt del seu territori;
 - ii analitzar les seves característiques i també les dinàmiques i les pressions que les modifiquen;
 - iii fer un seguiment de les transformacions;
- b qualificar els paisatges identificats tenint en compte els valors particulars que els siguin atribuïts pels actors socials i les poblacions interessades.

2 Els treballs d'identificació i de qualificació es guiaran per intercanvis d'experiències i de metodologies, organitzats entre les parts a escala europea en aplicació de l'article 8.

D Objectius de qualitat paisatgística

Cada part es compromet a formular uns objectius de qualitat paisatgística per als paisatges identificats i qualificats, després d'haver consultat el públic de conformitat amb l'article 5.c.

E Posada en pràctica

Per posar en pràctica les polítiques del paisatge, cada part es compromet a posar a l'abast els mitjans d'intervenció destinats a la protecció, la gestió i/o l'ordenament dels paisatges.

CAPÍTOL III – COOPERACIÓ EUROPEA

Article 7 – Polítiques i programes internacionals

Les parts es comprometen a cooperar en el moment que es té en compte la dimensió paisatgística en les polítiques i els programes internacionals, i a recomanar, si s'escau, que s'hi incorporin consideracions relatives al paisatge.

Article 8 – Assistència mútua i intercanvi d'informacions

Les parts es comprometen a cooperar per reforçar l'eficàcia de les mesures preses de conformitat amb els articles del present Conveni i, en particular a:

- a oferir una assistència tècnica i científica mútua per a la recollida i l'intercanvi d'experiències i de treballs de recerca en matèria de paisatge;
- b afavorir els intercanvis d'especialistes del paisatge, especialment per a la formació i la informació;
- c intercanviar informacions sobre totes les qüestions tractades per les disposicions del present Conveni.

Article 9 – Paisatges transfronterers

Les parts es comprometen a encoratjar la cooperació transfronterera a nivell local i regional i si és necessari, a elaborar i aplicar programes comuns de valoració del paisatge.

Article 10 – Seguiment de l'aplicació del Conveni

- 1 Els Comitès d'experts competents existents, constituïts en virtut de l'article 17 de l'Estatut del Consell d'Europa, estan encarregats pel Comitè de Ministres del Consell d'Europa del seguiment de l'aplicació del Conveni.
- 2 Després de cadascuna de les reunions del Comitès d'experts, el secretari general del Consell d'Europa tramet un informe sobre els treballs i el funcionament del Conveni al Comitè de Ministres.
- 3 Els Comitès d'experts proposen al Comitè de Ministres els criteris d'atribució i el reglament d'un Premi del paisatge del Consell d'Europa.

Article 11 – Premi del paisatge del Consell d'Europa

- 1 El Premi del paisatge del Consell d'Europa pot ser concedit a les col·lectivitats locals i regionals i a les seves agrupacions que, en el marc de la política de paisatge d'una part en el present Conveni, hagin aplicat una política o mesures destinades a la protecció, la

gestió i/o l'ordenament sostenible dels seus paisatges, que mostrin una eficàcia sostenible i que per tant puguin servir d'exemple a altres col·lectivitats territorials europees. La distinció també podrà ser atribuïda a organitzacions no governamentals que hagin fet una contribució especialment remarcable a la protecció, la gestió o l'ordenament del paisatge.

- 2 Les candidatures al Premi del Paisatge del Consell d'Europa seran trameses per les parts als Comitès d'experts esmentats a l'article 10. Poden ser candidats les col·lectivitats locals i regionals transfrontereres i les agrupacions de col·lectivitats locals o regionals concernides, amb la condició que gestionin conjuntament el paisatge en qüestió.
- 3 A proposta dels Comitès d'experts esmentats a l'article 10, el Comitè de Ministres defineix i publica els criteris d'atribució del Premi del paisatge del Consell d'Europa, aprova el seu reglament i concedeix el premi.
- 4 L'atribució del Premi del paisatge del Consell d'Europa ha de portar les persones que en són titulars a vetllar per la protecció, la gestió i/o l'ordenament sostenibles dels paisatges concernits.

CAPÍTOL IV – CLÀUSULES FINALS

Article 12 – Relacions amb altres instruments

Les disposicions del present Conveni no afecten les disposicions que siguin més estrictes en matèria de protecció, gestió o ordenament dels paisatges, contingudes en altres instruments nacionals o internacionals vinculants que es trobin o hagin d'entrar en vigor.

Article 13 – Signatura, ratificació, entrada en vigor

- 1 El present Conveni està obert a la signatura dels estats membres del Consell d'Europa. Serà sotmès a la ratificació, l'acceptació o l'aprovació. Els instruments de ratificació, acceptació o aprovació seran dipositats prop del secretari general del Consell d'Europa.
- 2 El Conveni entrarà en vigor el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període de tres mesos després de la data en què deu estats membres del Consell d'Europa hagin expressat el seu consentiment a estar obligats pel Conveni de conformitat amb les disposicions de l'apartat precedent.
- 3 Per a tot signatari que expressi posteriorment el seu consentiment a estar obligat pel Conveni, aquest entrarà en vigor el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període de tres mesos després de la data de dipòsit de l'instrument de ratificació, acceptació o aprovació.

Article 14 – Adhesió

- 1 Després de l'entrada en vigor del present Conveni, el Comitè de Ministres del Consell d'Europa podrà invitar la Comunitat europea i qualsevol estat que no sigui membre del Consell d'Europa a adherir-se al Conveni, per una decisió presa per la majoria prevista a l'article 20.d de l'Estatut del Consell d'Europa i per unanimitat dels estats part que tinguin dret a formar part del Comitè de Ministres.
- 2 Per a tot estat que s'adhereixi o per a la Comunitat europea en el cas d'adhesió, el present Conveni entrarà en vigor el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període de tres mesos després de la data del dipòsit de l'instrument d'adhesió prop del secretari general del Consell d'Europa.

Article 15 – Aplicació territorial

- 1 Tot estat o la Comunitat europea poden, en el moment de la signatura o en el moment del dipòsit del seu instrument de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió, designar el o els territoris als quals s'aplicarà el present Conveni.
- 2 Tota part pot, en qualsevol moment posterior, mitjançant una declaració adreçada al secretari general del Consell d'Europa, estendre l'aplicació del present Conveni a qualsevol altre territori designat en la declaració. El Conveni entrarà en vigor respecte d'aquest territori el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període de tres mesos després de la data de recepció de la declaració pel secretari general.
- 3 Tota declaració feta en virtut dels dos apartats precedents, podrà ser retirada pel que fa a tot territori designat en aquesta declaració, mitjançant notificació adreçada al secretari general. La retirada esdevindrà efectiva el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període de tres mesos després de la data de recepció de la notificació pel secretari general.

Article 16 – Denúncia

- 1 Tota part pot, en qualsevol moment, denunciar el present Conveni mitjançant una notificació al secretari general del Consell d'Europa.
- 2 La denúncia esdevindrà efectiva el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període de tres mesos després de la data de recepció de la notificació pel secretari general.

Article 17 – Esmenes

- 1 Tota part o els Comitès d'experts esmentats a l'article 10 poden proposar esmenes al present Conveni.
- 2 Tota proposta d'esmena es notifica al secretari general del Consell d'Europa que la comunica als estats membres del Consell d'Europa, a les altres parts i a cadascun dels estats europeus no membres que hagin estat invitats a adherir-se al present Conveni de conformitat amb les disposicions de l'article 14.

- 3 Totes les propostes d'esmena són examinades pels Comitès d'experts esmentats a l'article 10, que sotmeten el text adoptat per una majoria de les tres quartes parts dels representants de les parts al Comitè de ministres per a la seva aprovació. Després de l'aprovació pel Comitè de Ministres per la majoria establerta a l'article 20.d de l'Estatut del Consell d'Europa i per unanimitat dels representants dels estats part amb dret a formar part del Comitè de Ministres, el text serà tramès a les parts per a la seva acceptació.
- 4 Tota esmena entra en vigor respecte de les parts que l'han acceptada, el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període de tres mesos després de la data en què tres parts membres del Consell d'Europa hagin informat el secretari general que l'han acceptada. Per a tota altra part que l'accepti posteriorment, l'esmena entrarà en vigor el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període de tres mesos després de la data en què aquesta part hagi informat el secretari general de la seva acceptació.

Article 18 – Notificacions

El secretari general del Consell d'Europa notificarà als estats membres del Consell d'Europa, a tot estat o a la Comunitat europea que s'hagin adherit a aquest Conveni:

- a tota signatura;
- b el dipòsit de qualsevol instrument de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió;
- c qualsevol data d'entrada en vigor del present Conveni de conformitat amb els articles 13, 14 i 15;
- d tota declaració feta en virtut de l'article 15;
- e tota denúncia feta en virtut de l'article 16;
- f tota proposta d'esmena, com també tota esmena adoptada de conformitat amb l'article 17 i la data en què aquesta esmena entra en vigor;
- g tot altre acte, notificació, informació o comunicació relatius al present Conveni.

En fe de la qual cosa, els sotasignats, degudament autoritzats a aquest efecte, han signat el present Conveni.

Fet a Florència, el 20 d'octubre de 2000, en anglès i francès, ambdós textos igualment fefaents, en un únic exemplar que serà dipositat als arxius del Consell d'Europa. El secretari general del Consell d'Europa en trametrà còpia certificada conforme a cadascun dels estats membres del Consell d'Europa i també a tot estat o a la Comunitat europea invitats a adherir-se al present Conveni.